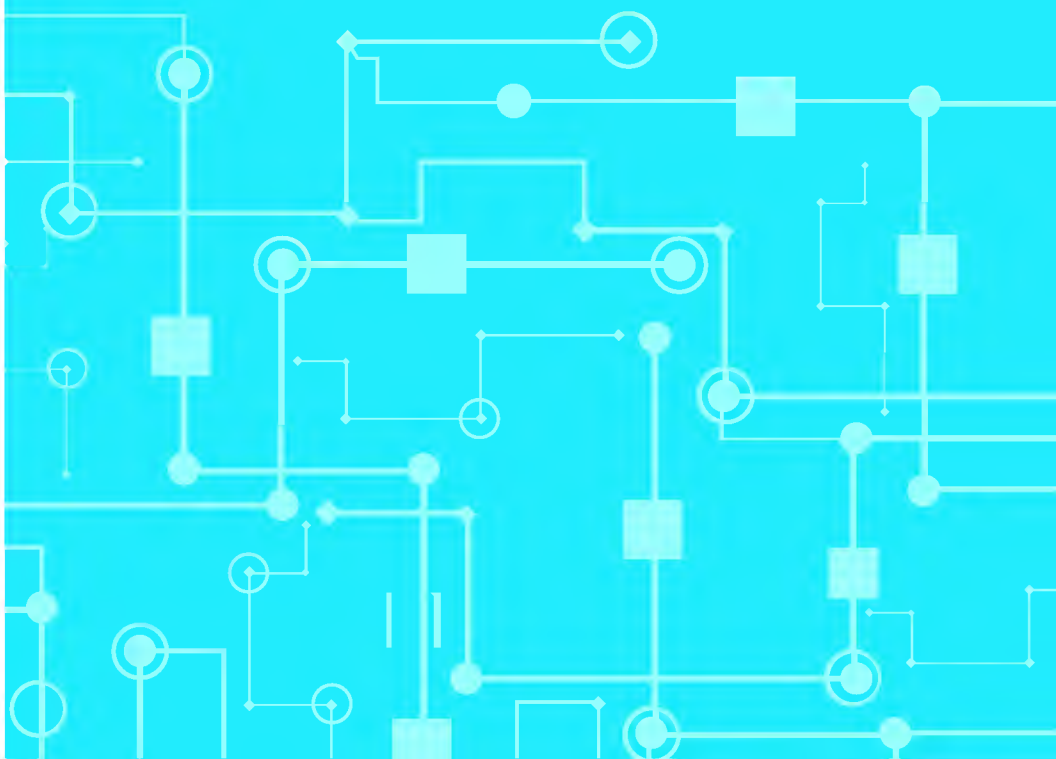

**ПІЛОТНА МЕТОДОЛОГІЯ ОЦІНКИ
діяльності органів виконавчої влади
за напрямом «взаємодія
з громадськістю»**

Зміст

Передмова	5
Загальний контекст розробки методології оцінки.....	7
Операціоналізація понять	8
Мета та завдання оцінки	9
Процес оцінки та методи оцінки	10
Матриця показників для вимірювання результативності.....	13

Невід'ємною рисою демократичного ладу є орієнтація на діалог з суспільством, відкритість і прозорість, встановлення довіри громадськості до державних органів. Сучасне суспільство вимагає від Уряду (в широкому розуміння цього слова) таких якостей, як відкритість, прозорість, наявності функціонуючого зворотного зв'язку. Виправданя таких очікувань можливо забезпечити лише шляхом застосування діалогових форм управління, які в свою чергу можуть бути здійсненими в різних моделях партнерства.

Взаємодія з громадськістю є важливою функціональною складовою діяльності органу виконавчої влади. Вона включає передусім отримання «зворотного зв'язку», відстеження реакції громадськості на чинну державну політику, забезпечення прозорості та відкритості у діяльності органу влади.

Актуальність проблематики взаємодії органів виконавчої влади та громадськості посилюється в контексті впровадження принципів належного врядування, реалізації ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд» та зобов'язаннями Уряду України здійснити необхідну реформу державного управління.

На сьогодні вже існує чимало ініціатив та практик державних органів щодо належної взаємодії з громадськістю. Проте життєздатність таких практик дуже часто залежить від лідерства керівників цих органів. Існуючі правові механізми дуже часто фіксують недосконалість тих чи інших форм, методів таких взаємодії. А сама тема взаємодії влади з громадськістю більше переміщається в складову інформування, а точніше PR-стратегій.

Звичайно, покращити ситуацію можливо в тому числі, якщо:

- органи виконавчої влади переорієнтуються в своїй роботі з простого інформування про свою діяльність через ЗМІ та веб-ресурси, на двосторонню взаємодію з експертним середовищем, організаціями громадянського суспільства, різними громадськими групами задля покращення якості державної політики;
- функція взаємодії з громадськістю бути не периферійною в діяльності органу виконавчої влади, а пріоритетною, оскільки стане невід'ємною складовою процесу вироблення державної політики;
- розвивати спроможність органу виконавчої влади забезпечувати ефективну взаємодію з громадськістю, застосовуючи належну практику підвищення кваліфікації державних службовців.

Наведене «меню» не є вичерпним. Але першим кроком на шляху покращення взаємодії органу влади з громадськістю може стати запровадження оцінки його діяльності у цьому напрямку. Це дасть можливість не просто уявити реальну картину, але й виявити проблемні питання та отримати необхідне бачення, що треба змінювати і покращувати.

В Україні вже є перші спроби запровадити подібну оцінку. Зокрема відповідна оцінка була проведена наприкінці 2011 року Секретаріатом Кабінету Міністрів України. За результатами зазначеної оцінки були підготовлені пропозиції керівництву Кабінету Міністрів щодо усунення недоліків в роботі за напрямом «взаємодія з громадськістю» та надані відповідні доручення органам виконавчої влади.

У 2012 на виконання Стратегії державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні році Національним агентством з питань державної служби був розроблений Порядок проведення оцінки діяльності органів виконавчої влади за напрямом «взаємодія з громадськістю» та відповідні показники (індикатори): структурна спроможність, організаційно-технічне та кадрове забезпечення підрозділу взаємодії з питань взаємодії з громадськістю, планування та організація роботи, проведення консультацій з громадськістю, взаємодія з громадською радою та сприяння розвитку громадянського суспільства. Результати аналізу оприлюднювалися НАДС.

У 2013 році Секретаріатом Кабінету Міністрів України було удосконалено методику проведення оцінки результатів діяльності органів виконавчої влади за напрямом «робота з громадськістю». Результатом оцінки стала аналітична довідка, яка подавалася на розгляд керівництва Кабінету Міністрів України, оприлюднювалася на урядовому веб-сайті «Громадянське суспільство і влада» надсилалася утвореній при Президентові України Координаційній раді сприяння розвитку громадянського суспільства, головам громадських рад, утворених при органах виконавчої влади відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. № 996, органам виконавчої влади для врахування в роботі.

Набута практика аналізу є основою для подальших кроків у методологічному забезпеченні оцінки діяльності органів виконавчої влади за зазначеним напрямом.

Пілотна методика оцінки результативності діяльності органів виконавчої влади за напрямом «взаємодія з громадськістю», що представлена у цьому виданні, розроблена робочою групою, до складу якої входили представники Департаменту інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату Кабінету Міністрів України, Центру адаптації державної служби до стандартів ЄС, БФ «Творчий центр ТЦК», експерти інших організацій громадянського суспільства. Пілотна методологія була апробована під час проведення оцінки в Національному агентстві з питань державної служби та Міністерстві молоді та спорту. Ця робота здійснювалася в межах проекту «Демократизація, права людини і розвиток громадянського суспільства в Україні, що впроваджується ПРООН за фінансової підтримки Міністерства закордонних справ Данії.

¹ www.center.gov.ua

² http://civic.kmu.gov.ua/consult_mvc_kmu/news/article/show/1896

Стратегія сталого розвитку «Україна – 2020» визначає, що метою реформи державного управління є побудова прозорої системи державного управління. Результатом впровадження реформи має стати створення ефективної, прозорої, відкритої та гнучкої структури публічної адміністрації із застосуванням новітніх інформаційно-комунікативних технологій (е-урядування), яка здатна виробляти і реалізовувати цілісну державну політику, спрямовану на суспільний сталий розвиток і адекватне реагування на внутрішні та зовнішні виклики.

Ухвалена Національна стратегія сприяння розвитку громадянського суспільства фіксує серед головних напрямів забезпечення ефективних процедур участі громадськості під час формування та реалізації державної, регіональної політики, вирішення питань місцевого значення.

Слідуючи засадам належного врядування та ефективності діяльності органів виконавчої влади, необхідно виокремити цінності та принципи взаємодії влади з громадськістю:

- **відкритість**, що передбачає наявність механізмів доступу громадськості до вироблення державної політики на усіх етапах цього процесу;
- **прозорість**, що передбачає забезпечення доступу до публічної інформації, а також інформування громадськості про розроблення, прийняття та реалізацію державних рішень, систематичного звітування органу виконавчої влади про свою діяльність, роз'яснення суті політики;
- **відповідальність**, що передбачає забезпечення громадськості своєчасною, повною та точною інформацією щодо подій та діяльності, моніторинг та оприлюднення інформації про використання публічних фінансів та досягнення цілей діяльності;
- **компетентність** – дотримання належних стандартів професіоналізму, здатність ухвалювати обґрунтовані дієві рішення, оволодіння відповідними навиками та знаннями для виконання своїх обов'язків належним чином;
- **неупередженість** – застосування рівного ставлення до всіх громадян, організацій громадянського суспільства, що мається на увазі виявлення по відношенню до всіх об'єктивності в процесі вироблення політики, уникнення дискримінації;
- **послідовність** – планування взаємодії з орієнтацією на довгострокові стратегічні цілі, дотримання узгоджених принципів та засад взаємодії;
- **добросесність** – дотримання етичних норм та упередження проявів корупції.

³ <http://www.president.gov.ua/documents/682016-19805>

Громадськість – фізичні особи та їх об'єднання, легалізовані відповідно до національного законодавства та практик, до яких, зокрема, належать громадські об'єднання, благодійні організації, релігійні організації, профспілкові організації, об'єднання роботодавців, бізнес-асоціації, творчі спілки, органи самоорганізації населення, кооперативи.

Організаціями громадянського суспільства (ОГС) є громадські об'єднання, професійні спілки та їх об'єднання, творчі спілки, організації роботодавців та їх об'єднання, благодійні, волонтерські і релігійні організації, органи самоорганізації населення, об'єднання власників жилих та нежилых приміщень багатоквартирного будинку, відокремлені підрозділи іноземних неурядових організацій та інші юридичні особи приватного права або організації без статусу юридичної особи, зареєстровані в установленому законодавством порядку, метою яких є захист прав і свобод людини і громадянина або виключно своїх членів, представлення інтересів членів окремої територіальної громади або надання соціальних та інших суспільно значущих послуг без мети отримання прибутку.

Взаємодія з громадськістю передбачає:

- **інформування** – односторонні відносини, під час яких орган виконавчої влади надає інформацію громадськості про розроблення, прийняття та реалізацію державних рішень, механізми участі громадян та організацій громадянського суспільства у формуванні та реалізації державної політики. Ці відносини передбачають як надання інформації за ініціативою органу влади, так і надання її на вимогу громадськості (відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації»).

- **консультації** – комунікація, під час якої орган виконавчої влади оприлюднює проекти своїх рішень з метою отримання коментарів, зауважень, пропозицій від громадськості, або проводить консультації з громадськістю відносно ходу реалізації рішень, політик, які вже впроваджуються, або впровадження яких завершилося. Як правило, проведення консультацій ініціює орган влади.

- **активну участь громадськості у виробленні та реалізації державної політики** (діалог) – рівень взаємодії, під час якої орган виконавчої влади включає, залучає представників громадськості до робочих груп, експертних рад тощо в процесі вироблення проектів конкретних НПА, рішень, політик. Представники громадськості є повноправними співучасниками процесу вироблення рішень, проектів НПА. Результатом такої взаємодії є спільне рішення (законопроект, рекомендації тощо). Діалог може бути ініційований як органами влади, так і ОГС.

- **партнерство** – рівень взаємодії, коли орган виконавчої влади та організації громадянського суспільства здійснюють взаємний обмін різного роду ресурсами (наприклад, делегування організаціям громадянського суспільства надання певного виду послуг спільне проведення заходів тощо)

Визначення стану та дієвості (рівень виконання визначених завдань) взаємодії з громадськістю органу виконавчої влади та подальше розроблення рекомендацій щодо вдосконалення функціонування його роботи за зазначеним напрямом, просування принципів належного врядування.

Завдання оцінки:

- визначити результативність діяльності органу виконавчої влади за напрямом «взаємодія з громадськістю» за такими параметрами: інформування громадськості, консультації з громадськістю, участь громадськості у виробленні та реалізації державної політики (діалог), партнерство організацій громадянського суспільства та органу виконавчої влади;
- визначити рівень виконання визначених завдань органу виконавчої влади за напрямом «взаємодія з громадськістю»;
- розробити рекомендації щодо вдосконалення діяльності органу виконавчої влади за напрямом «взаємодія з громадськістю»;
- розробити та спрямувати до Секретаріату Кабінету Міністрів України пропозиції щодо інституалізації оцінки діяльності органів виконавчої влади за напрямом «взаємодія з громадськістю», спираючись на результати апробації пілотної методики оцінки

Об'єкт оцінки – діяльність органу виконавчої влади за напрямом взаємодія з громадськістю».

Предмет оцінки – ступінь реалізації функції органу виконавчої влади щодо взаємодії з громадськістю відповідно до вимог законодавства України та зобов'язань Уряду України з впровадження принципів належного врядування.

Методи, що застосовуються при проведенні оцінки:

- Аналіз нормативно-правових актів, виданих органом виконавчої влади для реалізації функції взаємодії з громадськістю
- Аналіз офіційних звітів, листів, протоколів зустрічей та засідань та статистичних даних
- Аналіз публічних звітів та відкритих даних відповідних громадських організацій
- Контент-аналіз офіційного веб-сайту органу виконавчої влади
- Індивідуальні та групові інтерв'ю
- Фокус-групові обговорення

Джерела інформації для збору даних:

- Офіційні звіти про виконання Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства на 2016 – 2020 роки (для пілотного оцінювання – Стратегії державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства)
- Офіційні звіти в межах вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації», відповідних постанов Кабінету Міністрів України
- Офіційний веб-сайт органу виконавчої влади
- Веб-сайт «Громадянське суспільство і влада»
- Веб-сайти організацій громадянського суспільства, які взаємодіють з органом виконавчої влади
- Матеріали інтерв'ю з членами громадської ради та інших консультативно-дорадчих органів при органі виконавчої влади, а також з представниками організацій громадянського суспільства, що мають досвід взаємодії з органом виконавчої влади
- Представники підрозділу органу виконавчої влади, що відповідає за реалізацію функції «взаємодія з громадськістю»
- Звіти, індекси та рейтинги міжнародних урядових та неурядових організацій щодо рівня та стану залучення громадськості в Україні

⁴Методика застосовується для оцінки діяльності окремого органу виконавчої влади (міністерства, центрального органу виконавчої влади, місцевої державної адміністрації) і не розрахована на оцінку в цілому діяльності усіх зазначених органів виконавчої влади

Інструменти оцінки:

Цільова група	Метод оцінки	Інструменти
Представники підрозділу органу виконавчої влади, що відповідає за реалізацію функції «взаємодія з громадськістю»	<ul style="list-style-type: none"> Аналіз нормативно-правових актів, виданих органом виконавчої влади для реалізації функції взаємодії з громадськістю Аналіз офіційних звітів та статистичних даних Індивідуальні та групові інтерв'ю 	<p>Анкета напівструктурованого інтерв'ю</p> <p>Матриця показників для вимірювання результативності</p> <p>Анкета самооцінки підрозділу органу виконавчої влади, що відповідає за реалізацію функції «взаємодія з громадськістю»</p>
Члени громадської ради та інших консультативно-дорадчих органів при органі виконавчої влади, представники організацій громадянського суспільства, що мають досвід взаємодії з органом виконавчої влади	<ul style="list-style-type: none"> Аналіз нормативно-правових актів, виданих органом виконавчої влади Аналіз офіційних звітів та статистичних даних Аналіз протоколів зустрічей та засідань Індивідуальні та групові інтерв'ю 	<p>Анкета напівструктурованого інтерв'ю</p> <p>Матриця показників для вимірювання результативності</p> <p>Анкета самооцінки підрозділу органу виконавчої влади</p>
Члени громадської ради та інших консультативно-дорадчих органів при органі виконавчої влади	<ul style="list-style-type: none"> Індивідуальні та групові інтерв'ю Фокус-групові обговорення 	<p>Анкета напівструктурованого інтерв'ю</p> <p>Гайд фокус-групового обговорення</p> <p>Матриця показників для оцінки</p>
Громадськість в широкому розумінні	<ul style="list-style-type: none"> Аналіз офіційних звітів та статистичних даних Контент-аналіз офіційного веб-сайту органу виконавчої влади Контент-аналіз веб-сайтів відповідних організацій громадянського суспільства, які взаємодіють з органом виконавчої влади Індивідуальні та групові інтерв'ю Фокус-групові обговорення 	<p>Анкета оцінки відповідного змісту офіційного веб-сайту</p> <p>Матриця показників для вимірювання результативності</p> <p>Анкета напівструктурованого інтерв'ю</p> <p>Гайд фокус-групового обговорення</p> <p>Матриця показників для оцінки</p>

Важливість підтверджуючих даних та вимірювань.

Оцінку дуже складно здійснювати без отримання надійної інформації про результати діяльності органу виконавчої влади за напрямом «взаємодія з громадськістю». Задля забезпечення такої надійності до уваги в першу чергу братимуться офіційні дані, у першу чергу з відкритих джерел інформації. Окрім того, у ході інтерв'ю з представниками цільових груп виявляється інтерпретація кількісних показників діяльності органу виконавчої влади, а також якісні характеристики процесів на виконання функції взаємодії з громадськістю.

Кроки проведення оцінки:

Матриця показників для вимірювання результативності

Рівні взаємодії	Етапи	Стан прогресу (тренди або динаміка) досягнення результатів			
		0-1	1,25 - 2	2,25 - 3	3,25 - 4
		Результати не вимірюються через їх відсутність, або декларуються лише наміри	Наявність незначних результатів, або є одиничні (разові) прояви	Наявність суттєвих результатів	Наявність відмінних результатів, що демонструють стійкість
Інформування	Планування				
	Дія				
	Вплив/наслідки				
Консультації з громадськістю	Планування				
	Дія				
	Вплив/наслідки				
Залучення до процесу вироблення політики	Планування				
	Дія				
	Вплив/наслідки				
Партнерство	Планування				
	Дія				
	Вплив/наслідки				

Представлена матриця використовується для здійснення оцінки. За кожним рівнем взаємодії (інформування, консультації з громадськістю, залучення до процесу вироблення політики, партнерство) визначається стан прогресу на кожному етапі (планування, дія, вплив/наслідки). При цьому у відповідному стовпчику вносяться короткі записи, які характеризують стан та обґрунтовують оцінку.

При визначенні оцінки застосовується чотирибальна шкала з кроком оцінки в 0,25.

Нижче наводиться опис очікуваного стану прогресу, який слугує відправною точкою для порівняння з фактичним станом прогресу. На підставі зібраних даних експерт з оцінки визначає оцінку за кожним етапом у межах кожного рівня взаємодії. На підставі отриманих оцінок визначається узагальнююча оцінка (середнє арифметичне) для кожного рівня взаємодії.

Опис очікуваного стану прогресу

Інформування	Планування	<p>Наявність і відповідність вимогам законодавства:</p> <ul style="list-style-type: none"> • нормативно-правових і розпорядчих документів органу виконавчої влади інформування про діяльність органу виконавчої влади, розроблення, прийняття та реалізацію державних рішень, механізми участі громадян у формуванні та реалізації державної політики, доступу до публічної інформації, розпорядником якої є орган виконавчої влади; • комунікаційної стратегії; • наявність і різноманітність каналів інформування; • доступу до відкритих баз даних, володільцем яких є орган виконавчої влади.
	Дія	<ul style="list-style-type: none"> • дотримання процедур надання доступу до публічної інформації, розпорядником якої є орган виконавчої влади; • оперативне інформування про діяльність органу виконавчої влади через різні канали комунікації; • оприлюднення звітів про роботу органу виконавчої влади, про використання коштів державного бюджету • інформування про сутність, зміст державної політики (відносно сфери діяльності органу виконавчої влади).
	Вплив/наслідки	<ul style="list-style-type: none"> • інформування громадськості відбувається на різних етапах циклу вироблення політики у відповідній сфері; • надана інформація є актуальною та затребуваною; • належний ступінь поінформованості основних заінтересованих груп.
Консультації з громадськістю	Планування	<ul style="list-style-type: none"> • інституалізація процедур та стандартизація на рівні органу виконавчої влади консультацій з громадськістю; • наявність у регламенті розроблення та ухвалення рішень процедур консультацій з громадськістю; • наявність і відповідність плану консультацій з громадськістю; • передбачуваність і прогнозованість процесу розроблення документів політики, проектів відповідних рішень.
	Дія	<ul style="list-style-type: none"> • належне проведення консультацій з громадськістю; • різноманітність форм консультацій з громадськістю, які забезпечують реальну можливість впливати на процес ухвалення рішень, починаючи з ранніх етапів; • використання онлайн-платформ для організації консультацій з громадськістю;

		<ul style="list-style-type: none"> • наявність і відповідність механізмів зворотного зв'язку з громадськістю в процесі впровадження ухвалених рішень, реалізації чинної державної політики в сфері діяльності органу виконавчої влади • наявність та відповідність практики звітування про проведенні консультації з громадськістю; • застосування діалогових форм консультацій з громадськістю.
	Вплив/наслідки	<ul style="list-style-type: none"> • порядок і ступінь врахування результатів консультацій з громадськістю; • наявний належний порядок розгляду і врахування електронних петицій; • вплив організацій громадянського суспільства на формування порядку денного для державної політики.
Залучення до процесу вироблення та оцінки політики (діалог)	Планування	<ul style="list-style-type: none"> • інституалізовані процедури сприяння проведенню громадської експертизи діяльності; • інституалізація різноманітних консультативно-дорадчих органів.
	Дія	<ul style="list-style-type: none"> • кількість та тематична спрямованість консультативно-дорадчих органів, їх репрезентативність та відкритість, прозорість їх діяльності; • дотримання принципу неупередженості у формуванні та діяльності консультативно-дорадчих органів; • фактична впливовість консультативно-дорадчих органів на процес розроблення та ухвалення рішень органу виконавчої влади, формування та реалізацію державної політики у відповідній сфері, на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці; • кількість проведених громадських експертиз (у разі надходження запитів) та дотримання належних процедур сприяння їх проведенню; • практика розроблення та імплементації заходів за результатами розгляду експертних пропозицій; • оприлюднення матеріалів громадських експертиз на веб-сторінці органу виконавчої влади та передача їх Секретаріату Кабінету Міністрів України; • практика застосування громадського моніторингу та оцінки реалізації державної політики у відповідній сфері.
	Вплив/наслідки	<ul style="list-style-type: none"> • наскільки експертні пропозиції за результатами громадської експертизи беруться до уваги в процесі вироблення рішень, впровадження державної політики, покращення діяльності органу виконавчої влади;

		<ul style="list-style-type: none"> • наявність успішних історій реального впливу консультативно-дорадчих органів на зміст рішень органу виконавчої влади, формування та реалізацію державної політики у відповідній сфері, на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці; • наявність ухвалених рішень, розроблених політик, які є «спільним здобутком» органу виконавчої влади та консультативно-дорадчих органів, організацій громадянського суспільства.
Партнерство	Планування	<ul style="list-style-type: none"> • інституалізація конкурсних механізмів грантової підтримки (у разі наявності таких можливостей); • наявність стратегії взаємодії з організаціями громадянського суспільства; • наявність плану заходів щодо реалізації національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства.
	Дія	<ul style="list-style-type: none"> • наявність заходів, проектів реалізованих спільно, у партнерстві з організаціями громадянського суспільства; • наявність прозорого та добросовісного конкурсного механізму підтримки проектів організацій громадянського суспільства за рахунок коштів державного чи місцевого бюджету (грантової підтримки); • практика делегування (соціального замовлення, зокрема) органами виконавчої влади здійснення організаціями громадянського суспільства певних заходів, дій; • практика волонтерської допомоги з боку громадськості в здійсненні повноважень органу виконавчої влади; • практика замовлень певних послуг в організацій громадянського суспільства
	Вплив/наслідки	<ul style="list-style-type: none"> • вплив партнерства з організаціями громадянського суспільства на якість політики, що впроваджується, надання послуг органом виконавчої влади; • стратегічний характер (довгостроковість) партнерства

Додатки

СТРУКТУРА

**звіту про результати оцінки діяльності органу виконавчої влади за
напрямом «взаємодія з громадськістю»**

Список скорочень

Резюме

Мета та завдання оцінки

Методологія оцінки

Результати оцінки

Висновки

Рекомендації

Додатки

Перелік документації для аналізу під час проведення оцінки

1. Положення про державний орган
2. Регламент роботи державного органу
3. Положення про підрозділ з питань взаємодії
4. Структура державного органу
5. Положення про громадську раду при державному органі
6. Положення про інші дорадчо-консультативні органи
7. Орієнтовний план консультацій з громадськістю на попередній та поточний рік
8. Звіт про виконання орієнтовного плану консультацій з громадськістю
9. План заходів на виконання Стратегії державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства на поточний та попередній роки (за період, коли підготовка таких звітів вимагалася)
10. Звіти з реалізації плану заходів на виконання Стратегії державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства на поточний та попередній роки (за період, коли підготовка таких звітів вимагалася)
11. Заходи з реалізації Плану дій із впровадження Ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд» у 2014 – 2015 роках
12. Посадові інструкції відповідних працівників
13. Комунікаційна стратегія (за наявності)
14. Публічні звіти про роботу державного органу за попередні два роки
15. Публічний звіт керівника державного органу за минулий рік
16. Звіти про використання коштів державного бюджету

Необхідно брати до уваги, що 26 лютого 2016 року була затверджена Національна стратегія сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2016 - 2020 роки. Уряд щорічно затверджує план заходів з реалізації цієї стратегії, а обласні державні адміністрації мають розробити та забезпечити затвердження регіональних цільових програм сприяння розвитку громадянського суспільства.

ПИТАННЯ для інтерв'ю з представником органу виконавчої влади

Інтерв'ю проводиться з представником органу виконавчої влади, який безпосередньо за своїми посадовими обов'язками відповідає за забезпечення взаємодії з громадськістю.

1. Наша оцінка передбачає аналіз процесів взаємодії з громадськістю з урахуванням того, що така взаємодія має чотири рівні: інформування, консультації з громадськістю, залучення до процесу вироблення та оцінки політики (діалог), партнерство. Отже, опишіть в цілому як забезпечується функція взаємодії з громадськістю у вашій установі.

2. Яким чином інституалізовано взаємодію з громадськістю у Вашій установі? Чи існує окремий підрозділ, який забезпечує цю функцію? Які у нього повноваження та ресурсне забезпечення (персонал, технічні засоби і т.п.)?

Рівень «Інформування»

3. Чи існує в Вашій установі цілісна комунікаційна стратегія? Якщо існує, то ким і коли вона затверджена? Які її основні положення?

4. Якими основними каналами комунікації Ви інформуєте громадськість про роботу органу влади?

5. Які цільові групи існують для інформування?

6. Чи практикується в Вашій установі підготовка та оприлюднення річних звітів про результати діяльності? Яким чином взагалі інформується громадськість про результати діяльності Вашої установи?

7. Яким чином громадськість інформується про діяльність державного органу на різних етапах вироблення та впровадження державної політики у сфері _____?

8. Якими чином громадськість інформується про зміст чи сутність державної політики у сфері _____?

9. Чи створено систему обліку публічної інформації, розпорядником якої є Ваша установа?

10. Чи затверджено в Вашій установі перелік відомостей, що становлять службову інформацію? Коли і ким? Чи оприлюднено цей перелік?

11. Якими чином оприлюднюється публічна інформація, розпорядником якої є Ваша установа?

12. Яким чином забезпечується доступ до публічної інформації?

13. Чи існує окремий підрозділ, окрема відповідальна особа з питань доступу до публічної інформації?

14. Якими чином забезпечується доступ до відкритих баз даних, володільцем яких є Ваша установа?

15. Яким чином виконується вимога Бюджетного кодексу про те, що головні розпорядники коштів Державного бюджету здійснюють представлення звітів про витрачання бюджетних коштів у розрізі економічної класифікації видатків до 15 квітня?

16. Чи додається до звіту про витрачання бюджетних коштів розшифрування (Деталізація) витрат за статтями, які перевищують 5 млн грн.?

17. Яким чином відбувається публічний звіт керівника державного органу (відповідно до вимог Закону України «Про державну службу»)?

18. У цілому які є сильні та слабкі моменти в роботі по взаємодії з громадськістю в частині інформування громадськості? Чи є у Вашій установі практики, моделі, які можна поширити чи застосувати в інших державних органах?

Рівень «консультації з громадськістю»

19. Якими чином у Вашій установі побудовано систему проведення консультацій з громадськістю під час формування та реалізації державної політики?

20. Чи містить регламент спеціальні норми, процедури, вимоги відносно консультацій з громадськістю?

21. Опишіть процедуру консультації з громадськістю на прикладі будь-якої політики, розроблення рішення і т.п. Хто ініціює консультації? Яким чином розробляється консультаційний документ? Яким чином і хто визначає форму консультацій? Яким чином особа може отримати роз'яснення чи додаткову інформацію щодо порядку участі у консультаціях? Яким чином збираються та узагальнюються пропозиції?

22. Чи існує перспективний план проведення консультацій? Наскільки цей план виявляється актуальним?

23. Яким чином громадськість дізнається чи може дізнатися про плани Вашої установи щодо вироблення тієї чи іншої політики, ухвалення того чи іншого НПА?

24. Які форми консультацій з громадськістю використовуються у Вашій установі?

25. Опишіть механізм зворотного зв'язку з громадськістю в процесі впровадження ухвалених Вашою установою рішень, реалізації чинної державної політики у сфері.....

26. Яким чином побудовано звітування про результати консультацій з громадськістю?

27. Якими чином враховуються чи відхиляються пропозиції, що надійшли в процесі консультацій?

28. Які слабкі та сильні сторони тієї частини роботи Вашої установи, яка пов'язана з консультаціями з громадськістю? Що можна вдосконалити? Чи існують стандарти, позитивні практики, які можна поширити на інші державні органи?

Рівень «залучення до процесу вироблення політики»

29. Чи створено громадську раду при Вашій установі? Які ще існують дорадчо-консультативні органи?

30. Наскільки ці органи є репрезентативними з точки зору заінтересованих сторін?

31. Наскільки діяльність цих органів є відкритою та прозорою?

32. Розкажіть детально про практику взаємодії Вашої установи з громадською радою, з іншими дорадчо-консультативними органами?

33. Оцініть наскільки дорадчо-консультативні органи дійсно впливають на зміст рішень, що ухвалюються Вашою установою, чи політику, яку формує Ваша установа?

34. Чи були у роботі Вашої установи випадки проведення громадської експертизи діяльності Вашої установи з боку громадськості? Яким чином відбувалося сприяння в їх проведення з Вашого боку?

35. Які результати та наслідки проведення таких громадських експертиз?

36. Яким чином відбувається розгляд експертних пропозицій та їх врахування в роботі?

37. Які сильні та слабкі сторони тієї частини роботи Вашої установи, яка пов'язана з залученням громадськості до вироблення державної політики в сфері.....? Що можна вдосконалити? Чи існують стандарти, позитивні практики, які можна поширити на інші державні органи?

Рівень «Партнерство»

38. Чи існує досвід, коли Ваша установа уклала довгострокові чи короткострокові договори (меморандуми, декларації і т.п.) про співпрацю з тими чи іншими організаціями?

ми громадянського суспільства?

39. Які форми партнерства існують? Наскільки вони стійкі?

40. Чи практикується і як в державному органі проведення конкурсів з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка?

План проведення фокус-групи із співробітниками державного органу

Учасники фокус-групи: керівники структурних підрозділів або працівники структурних підрозділів, які в межах своїх посадових обов'язків відповідальні за взаємодію з громадськістю

Тривалість: 1,5 – 2 години.

Орієнтовні питання для обговорення

Тематичний блок 1. Стан взаємодії державного органу з громадськістю

1. Як ви оцінюєте існуючий рівень взаємодії органу виконавчої влади, який Ви представляєте, з громадськістю?
2. Залежно від отриманих відповідей на попереднє запитання:
 - якщо стан взаємодії оцінено як належний, високий: Завдяки чому вдалось досягти та підтримувати такий стан?
 - якщо стан взаємодії оцінено як неналежний, низький: Які причини такого стану? Яким чином можливо покращити рівень взаємодії з громадськістю?
3. З якими представниками громадськості найчастіше Ваш підрозділ взаємодіє, з яких питань формування та реалізації державної політики?
4. Які форми чи механізми взаємодії з громадськістю найчастіше використовуються Вами?
5. Залежно від отриманих відповідей на попереднє питання: Наведіть приклади, яким чином на практиці застосовувались форми та механізми взаємодії з громадськістю.

Тематичний блок 2. Організація взаємодії з громадськістю в державному органі

6. Який структурний підрозділ чи окремих працівник) виконує функції організації взаємодії з громадськістю?
7. Яким чином ваш структурний підрозділ координує свою діяльність з питань взаємодії з громадськістю з іншими структурними підрозділами державного органу?
8. Якщо у вас виникають проблемні питання щодо взаємодії з громадськістю як ви їх вирішуєте?
9. Яким чином можливо покращити рівень організації взаємодії вашого державного органу з громадськістю?

ЗРАЗОК АНКЕТИ ДЛЯ ОПИТУВАННЯ ЧЛЕНІВ ГРОМАДСЬКОЇ РАДИ при органі виконавчої влади

Шановний респонденте!

_____ проводить оцінку діяльності _____ за напрямом «взаємодія з громадськістю». Пропонуємо Вам заповнити анкету, що присвячена питанням взаємодії органу виконавчої влади з громадською радою. Анонімність відповідей гарантована – дані будуть використані в узагальненому вигляді. Ваша участь в дослідженні допоможе вивченню вказаної теми. Дякуємо за участь у дослідженні!

1. Звідки Ви дізналися про установчі збори з оновлення складу громадської ради при _____? (вказіть, будь ласка)

- З офіційного веб-сайту органу виконавчої влади
- З урядового веб-сайту «Громадянське суспільство і влада»
- Від колег, знайомих
- Інше (вказіть, з якого саме джерела інформації) _____

2. Чи, на Вашу думку, під час підготовки і проведення установчих зборів були дотримані усі процедури, визначені Типовим положенням, затвердженим постановою Кабінету Міністрів від 03.11.2010 р. № 996?

- Так
- Ні
- Важко сказати

Які саме _____

3. Чи є актуальною інформація про діяльність громадської ради, що оприлюднена на офіційному веб-сайті органу виконавчої влади в рубриці «Громадська рада»?

- Так
- Ні
- Важко сказати

4. Чи надає орган виконавчої влади приміщення для проведення засідань громадської ради?

- Так
- Ні
- Так, але процес отримання приміщення ускладнений

5. Яку ще допомогу отримує громадська рада від органу виконавчої влади?

- Приміщення для роботи секретаріату громадської ради
- Засоби телефонного зв'язку
- Доступ до Інтернету
- Фото та відеосупровід
- Приміщення для проведення засідань комітетів громадської ради, інших заходів

- Тиражування матеріалів
 - Нічого з вище перерахованого
 - Інше (вказіть що саме?) _____
-

6. З якою періодичністю відбуваються засідання громадської ради, членом якої Ви є?

7. Хто зазвичай присутній від органу виконавчої влади на засіданнях громадської ради? Вкажіть деталі?

8. Чи брав у засіданні громадської ради участь керівник органу виконавчої влади?

- Так
- Ні

9. Чи звертався орган виконавчої влади до громадської ради з проханням надати пропозиції до орієнтовного плану проведення консультацій з громадськістю на _____ рік?

- Так.
- Ні
- Не знаю

10. Якщо такі пропозиції подавались громадською радою, то чи були вони враховані органом виконавчої влади?

- Так.
- Ні
- Не знаю

11. Чи подавала громадська рада протягом _____ рр. пропозиції щодо організації консультацій з громадськістю у т. ч., не передбачених орієнтовним планом?

- Ні
- Не знаю
- Так.

Якщо такі пропозиції подавались громадською радою, то чи були вони враховані органом виконавчої влади?

- Ні
- Не знаю
- Так.

12. Напишіть, будь ласка, з досвіду роботи – чи нормативно-правові акти, винесені органом виконавчої влади на громадське обговорення, надавалися на розгляд громадської ради?

- Так, усі (вказіть орієнтовну кількість у _____ рр. _____)
- Так, але не усі (вказіть орієнтовну кількість у _____ рр. _____)
- Ні
- Не знаю

13. Чи зверталась громадська рада до органу виконавчої влади з питань отримання іншої інформації, документів, необхідних для діяльності громадської ради?

- Так.
- Ні
- Не знаю

14. Якщо так, то чи була така інформація, документи надані?

- Так.
- Ні
- Не знаю

15. Чи бере голова громадської ради участь у засіданнях колегії органу виконавчої влади?

- Так, він є постійним членом колегії
- Так, він запрошується на окремі засідання
- Ні
- Не знаю

16. Чи доводяться до членів громадської ради рішення органу виконавчої влади за результатами розгляду пропозицій громадської ради?

- Так, через офіційний веб-сайт органу виконавчої влади
- Так, в інший спосіб
- Ні
- Не знаю

17. Чи містять рішення органу виконавчої влади за результатами розгляду пропозицій громадської ради відомості про врахування пропозицій громадської ради або причини їх відхилення?

- Так
- Ні
- Не знаю

18. Оцініть, будь ласка, рівень взаємодії громадської ради та органу виконавчої влади за 5-ти бальною шкалою (1- найнижчий бал, 5- найвищий бал): 1; 2; 3; 4; 5. Обґрунтуйте свою оцінку?

19. Ваші зауваження/пропозиції щодо покращення взаємодії між громадською радою та органом влади? _____

20. Наскільки громадська рада при органі виконавчої влади, на Вашу думку, є дієвим інструментом для підвищення якості роботи органу, при якому вона створена – за 5-ти бальною шкалою (1- найнижчий бал, 5- найвищий бал):

1; 2; 3; 4; 5.

21. Чи існують проблеми, які заважають ефективній роботі громадської ради? Поясність свою позицію?

Ваша стать: ☐ Жіноча; ☐ Чоловіча.	Ваш вік: _____ років	Дата опитування: _____
--	-------------------------	---------------------------

ВИМОГИ ЩОДО ПУБЛІЧНОГО ЗВІТУВАННЯ

Бюджетний кодекс

Стаття 28. Доступність інформації про бюджет

.....

Головні розпорядники коштів державного бюджету (місцевих бюджетів у разі застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі):

здійснюють публічне представлення та публікацію інформації про бюджет за бюджетними програмами та показниками, бюджетні призначення щодо яких визначені законом про Державний бюджет України (рішенням про місцевий бюджет), відповідно до вимог та за формою, встановленими Міністерством фінансів України, до 15 березня року, що настає за звітним;

оприлюднюють шляхом розміщення на своїх офіційних сайтах паспорти бюджетних програм на поточний бюджетний період (включаючи зміни до паспортів бюджетних програм) у триденний строк з дня затвердження таких документів та звіти про виконання паспортів бюджетних програм за звітний бюджетний період, включаючи інформацію про стан реалізації інвестиційних проектів за бюджетними програмами із зазначенням ступеня їх готовності та обсягів коштів, необхідних для завершення таких проектів, у триденний строк після подання таких звітів до Міністерства фінансів України (місцевих фінансових органів).

Разом з інформацією про бюджет головні розпорядники бюджетних коштів публікують оголошення про час та місце проведення публічного представлення такої інформації.

Публічне представлення інформації про виконання місцевих бюджетів (крім бюджетів сіл і селищ) відповідно до показників, бюджетні призначення щодо яких затверджені рішенням про місцевий бюджет, здійснюється до 20 березня року, що настає за звітним. Інформація про час і місце публічного представлення такої інформації публікується разом з інформацією про виконання відповідних бюджетів.

Публічне представлення інформації про виконання бюджету села, селища здійснюється у порядку, визначеному відповідною місцевою радою.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Національного
агентства України
з питань державної служби
20.12.2016 № 277

ЗАРЕЄСТРОВАНО
в Міністерстві
юстиції України
11 січня 2017 р.
за № 28/29896

ТИПОВИЙ ПОРЯДОК **проведення публічного звіту керівника органу виконавчої влади**

I. Загальні положення

1. Цей Типовий порядок встановлює загальні вимоги до організаційних та технічних заходів щодо підготовки і проведення публічного звіту керівника органу виконавчої влади (далі - публічний звіт).
2. Цей Типовий порядок поширюється на керівників усіх органів виконавчої влади, крім міністрів.
3. Мета публічного звіту - належне інформування громадськості про підсумки діяльності, забезпечення належної прозорості та підзвітності відповідного органу виконавчої влади.

II. Підготовка та оприлюднення публічного звіту

1. Щороку до 25 лютого органи виконавчої влади готують звіт про свою діяльності за попередній рік.
2. Керівник органу виконавчої влади відповідає за дані, наведені у публічному звіті.
3. Територіальні органи за дорученням керівника органу виконавчої влади вищого рівня готують матеріали згідно зі своєю компетенцією для наповнення публічного звіту.
4. При формуванні публічного звіту можуть використовуватися таблиці, діаграми, презентації, фотографії, слайди тощо.
5. Інформація про проведення публічного звіту розміщується не пізніше як за тиждень до його проведення на офіційному веб-сайті відповідного органу виконавчої влади та веб-сайті «Громадянське суспільство і влада».
6. Інформація про проведення публічного звіту в обов'язковому порядку містить регламент проведення публічного звіту, час, дату та місце проведення, відомості про відповідальний структурний підрозділ із зазначенням відповідальної особи та контактну інформацію.
7. Публічний звіт проводиться у формі офіційного виступу керівника органу виконавчої влади не пізніше ніж через 15 календарних днів з дня його оприлюднення на офіційному веб-сайті відповідного органу виконавчої влади та веб-сайті «Громадянське суспільство і влада» із запрошенням представників громадських рад, громадських об'єднань, організацій роботодавців, професійних спілок, некомерційних організацій, експертів відповідних галузей і засобів масової інформації.
8. Регламент публічного звіту передбачає можливість виникнення запитань від присутніх представників громадських рад, громадських об'єднань, організацій роботодавців, професійних спілок, некомерційних організацій, експертів відповідних галузей і засобів масової інформації.

III. Структура публічного звіту

1. Інформація про результати роботи органу виконавчої влади (завдання та заходи органу виконавчої влади, їх виконання).

Визначаються заходи, які було здійснено, та завдання, які було виконано органом виконавчої влади для досягнення стратегічних цілей.

2. Аналіз діяльності органу виконавчої влади (досягнення результатів завдань та заходів).

Зазначаються результати, яких було досягнуто у сфері виконання поставлених завдань та заходів.

3. Використання коштів державного бюджету.

Наводиться співвідношення бюджету поточного року з фактичними витратами попереднього року, а також здійснюється аналіз ефективності використаних коштів та порівняння з попереднім звітним періодом.

4. Організаційна інформація.

Зазначаються структура органу виконавчої влади, зміни у структурі органу виконавчої влади (якщо такі відбувалися за звітний період), кількість та основні характеристики роботи територіальних органів, підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління органу виконавчої влади.

5. Інша інформація в межах компетенції органу виконавчої влади, що може бути винесена на публічне обговорення.

